

Šis dokuments ir izveidots vienīgi dokumentācijas nolūkos, un iestādes neuzņemas nekādu atbildību par tā saturu

► **B**

KOMISIJAS REGULA (EK) Nr. 1032/2006

(2006. gada 6. jūlijs),

ar ko nosaka prasības lidojuma datu apmaiņas automātiskajām sistēmām, lai paziņotu, koordinētu un nodotu lidojumus starp gaisa satiksmes vadības vienībām

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(OV L 186, 7.7.2006., 27. lpp.)

Grozīta ar:

Oficiālais Vēstnesis

	Nr.	Lappuse	Datums
► <u>M1</u> Komisijas Regula (EK) Nr. 30/2009 (2009. gada 16. janvāris)	L 13	20	17.1.2009.

Labota ar:

► **C1** Kļūdu labojums, OV L 153, 17.6.2009., 29. lpp. (30/2009)

KOMISIJAS REGULA (EK) Nr. 1032/2006

(2006. gada 6. jūlijs),

ar ko nosaka prasības lidojuma datu apmaiņas automātiskajām sistēmām, lai paziņotu, koordinētu un nodotu lidojumus starp gaisa satiksmes vadības vienībām

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 10. marta Regulu (EK) Nr. 552/2004 par Eiropas gaisa satiksmes pārvaldības tīkla savietojamību (savietojamības regula) ⁽¹⁾, un jo īpaši tās 3. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 10. marta Regulu (EK) Nr. 549/2004, ar ko nosaka pamatu Eiropas vienotās gaisa telpas izveidošanai (pamatregula) ⁽²⁾, un jo īpaši tās 8. panta 2. punktu,

tā kā:

- (1) Gaisa satiksmes pārvaldības darbībai ir vajadzīgi droši un efektīvi mehānismi lidojumu paziņošanai, koordinācijai un nodošanai starp gaisa satiksmes vadības vienībām. Šo mehānismu nodrošināšanai Eiropas gaisa satiksmes pārvaldības tīklā nepieciešama automātiska lidojuma datu apmaiņa starp lidojuma datu apstrādes sistēmām. Pašreizējās situācijas pārbaudē Kopienā ir konstatēts, ka dažās dalībvalstīs šie mehānismi vēl nav apmierinošā līmenī, un tiem vajadzīgi papildu uzlabojumi. Tādēļ jānosaka prasības lidojuma datu apstrādes sistēmām attiecībā uz lidojuma datu apmaiņas funkciju savietojamību, darbības rezultātiem un pakalpojuma kvalitāti.
- (2) Atbilstīgi Regulas (EK) Nr. 549/2004 8. panta 1. punktam Eiropas Aeronavigācijas drošības organizācijai (*Eurocontrol*) ir piešķirtas pilnvaras izstrādāt prasības lidojuma datu apmaiņas automātiskajām sistēmām, lai paziņotu, koordinētu un nodotu lidojumus. Šīs regulas pamatā ir no pilnvarām izrietošais 2005. gada 31. marta ziņojums.
- (3) *Eurocontrol* standarts datu apmaiņai tiešsaistē tika pievienots Komisijas 2000. gada 6. septembra Regulai (EK) Nr. 2082/2000, ar kuru pieņem *Eurocontrol* standartus un groza Direktīvu 97/15/EK, ar ko pieņem *Eurocontrol* standartus un groza Padomes Direktīvu 93/65/EEK ⁽³⁾, padarot tā lietošanu obligātu visā Kopienā iegādājoties jaunu lidojuma datu apstrādes sistēmu. Tā kā Regula (EK) Nr. 2082/2000 no 2005. gada 20. oktobra tika atcelta, Kopienas tiesību akti ir jāatjauno, lai nodrošinātu attiecīgo noteikumu atbilstību.
- (4) Šai regulai nav jāattiecas uz militārām operācijām un mācībām, kā minēts Regulas (EK) Nr. 549/2004 1. panta 2. punktā.
- (5) Dalībvalstu Paziņojumā par militāriem jautājumiem, kas skar Eiropas vienoto gaisa telpu ⁽⁴⁾, dalībvalstis uzņemas saistības savstarpēji sadarboties, ievērojot valstu militārās prasības, lai visi gaisa telpas izmantotāji visās dalībvalstīs pilnībā un vienādi piemērotu gaisa telpas elastīgas izmantošanas koncepciju.
- (6) Lai piemērotu Regulas (EK) Nr. 549/2004 2. panta 22. punktā definētās gaisa telpas elastīgas izmantošanas koncepciju nepiecie-

⁽¹⁾ OV L 96, 31.3.2004., 26. lpp.

⁽²⁾ OV L 96, 31.3.2004., 1. lpp.

⁽³⁾ OV L 254, 9.10.2000., 1. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 96, 31.3.2004., 9. lpp.

▼B

šams izveidot sistēmas lidojuma datu savlaicīgai apmaiņai starp gaisa satiksmes pakalpojumu vienībām un kontrolējošām militārām vienībām.

- (7) Lidojumu rajona centriem jāievieš automatizēti paziņošanas un sākotnējās koordinācijas procesi, lai nodrošinātu konsekventu lidojumu informāciju gan nododošās vienībās, gan saņēmējās vienībās un lai atbalstītu plānotas lidojumu nodošanas koordināciju. Tas ietilpa Regulā (EK) Nr. 2082/2000 noteiktajos standartos un tādējādi jāpiemēro no šīs regulas spēkā stāšanās dienas.
- (8) Sākotnējās koordinācijas procesā pārraidītā lidojumu informācija regulāri jāatjauno. Tādēļ pakāpeniski jāievieš automatizēti procesi, kas ļautu pārskatīt informāciju par lidojumiem, uz kuriem iepriekš attiecās sākotnējās koordinācijas process, vai atcelt koordināciju, kad pārņēma vienība vairs nav saistīta ar lidojumu.
- (9) Arī citas gaisa satiksmes vadības vienības, kas nav lidojumu rajona centri, varētu gūt labumu, ieviešot lidojumu paziņošanas, sākotnējās koordinācijas, koordinācijas pārskatīšanas un koordinācijas atcelšanas automatizētus procesus. Ja tās izvēlas ieviest šos procesus, nepieciešamība nodrošināt Eiropas gaisa satiksmes pārvaldības tīkla (turpmāk – *EATMN*) savietojamību nozīmē, ka šīm vienībām jāpiemēro tās pašas prasības, kuras piemēro lidojumu rajona centriem.
- (10) Savlaicīgai lidojuma datu apmaiņai starp gaisa satiksmes pakalpojumu vienībām un kontrolējošām militārām vienībām jābūt balstītai uz automatizēto procesu pakāpenisku ieviešanu. Pirmais solis ir ieviest lidojumu pamatdatu pārraidi starp šādām civilām un militārām vienībām ar iespēju to atjaunot vajadzības gadījumā.
- (11) Ir noteikti papildu automatizētie procesi, kuri vēl vairāk uzlabotu koordināciju starp gaisa satiksmes vadības vienībām vai gaisa satiksmes pakalpojumu vienībām un kontrolējošām militārām vienībām. Ja tās izvēlas piemērot papildu automatizētos procesus, nepieciešamība nodrošināt *EATMN* savietojamību nozīmē, ka attiecībā uz šiem procesiem tām jāpiemēro saskaņotas prasības.
- (12) Šīs regulas īstenošanai būtu jāļauj turpmāka attīstība augstāku savietojamības līmeņu sasniegšanai.
- (13) Lai saglabātu un uzlabotu esošo darbību drošības līmeni dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka attiecīgie dalībnieki veic drošības novērtējumu, tai skaitā apdraudējuma identificēšanas, riska novērtēšanas un mazināšanas darbu. Lai šīs darbības saskaņoti ieviestu šajā regulā iekļautajās sistēmās ir nepieciešams noteikt īpašas drošības prasības visām obligātajām savietojamības, darbības rezultātu un pakalpojumu kvalitātes prasībām.
- (14) Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 552/2004 3. panta 3. punkta d) apakšpunktu savietojamības īstenošanas noteikumos jāapraksta īpašās atbilstības novērtēšanas procedūras, kas jāizmanto, lai novērtētu komponentu lietošanas atbilstību vai piemērotību, kā arī sistēmu pārbaudi.
- (15) Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 552/2004 10. panta 1. un 2. punktu pārejas noteikumu piemērošanas laiku var precizēt attiecīgajos savietojamības īstenošanas noteikumos.
- (16) Ražotājiem un aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējiem jādod laiks izveidot jaunus komponentus un sistēmas saskaņā ar jaunajām tehniskajām prasībām.
- (17) Šajā regulā paredzētie pasākumi atbilst Vienotās gaisa telpas komitejas atzinumam, kura izveidota ar Regulas (EK) Nr. 549/2004 5. pantu,

▼B*1. pants***Priekšmets un darbības joma**

1. Ar šo regulu nosaka prasības lidojuma datu automātiskai apmaiņai, lai paziņotu, koordinētu un nodotu lidojumus starp gaisa satiksmes vadības vienībām, kā arī civilajai un militārajai koordinācijai.
2. Šo regulu piemēro:
  - a) lidojuma datu apstrādes sistēmām, kuras izmanto gaisa satiksmes vadības vienības, kas sniedz pakalpojumus parastajai gaisa satiksmei;
  - b) lidojuma datu apmaiņas sistēmām, kas nodrošina koordinēšanas procedūras starp gaisa satiksmes pakalpojumu vienībām un kontrolējošām militārām vienībām.
3. Šo regulu nepiemēro lidojuma datu apmaiņai starp gaisa satiksmes vadības vienībām, kas izmanto 2. punktā noteiktās lidojuma datu apstrādes sistēmas, kurām lidojuma dati, uz kuriem attiecas šī regula, tiek saskaņoti ar kopīgas sistēmas palīdzību.

*2. pants***Definīcijas**

1. Šīs regulas nolūkam tiek piemērotas Regulā (EK) Nr. 549/2004 minētās definīcijas.
2. Līdztekus 1. punktā minētajām definīcijām, piemēro sekojošas definīcijas:
  - 1) “paziņošana” ir nododošās vienības datu pārraide saņēmējas vienības sistēmas atjaunināšanai, gatavojoties koordinācijai;
  - 2) “koordinācija” ir koordinācija starp gaisa satiksmes vadības vienībām par plānotu lidojuma kopējas robežas šķērsošanu, lai nodrošinātu lidojumu drošību;
  - 3) “gaisa satiksmes vadības vienība” (turpmāk – “*ATC* vienība”) ir lidojumu rajona centrs, pieejas kontroles vienība vai lidlauka vadības tornis;
  - 4) “civilā un militārā koordinācija” ir koordinācija starp civilajām un militārajām iestādēm, kas ir pilnvarotas pieņemt lēmumus un vienoties par turpmāko rīcību;
  - 5) “lidojuma datu apstrādes sistēma” ir gaisa satiksmes pakalpojumu sistēmas daļa, kas saņem, automātiski apstrādā un nodod gaisa satiksmes vadības vienību dispečerpunktiem lidojuma plāna datus un ar tiem saistītos paziņojumus;
  - 6) “gaisa satiksmes pakalpojumu vienība” (turpmāk – “*ATS* vienība”) ir civilā vai militārā vienība, kas atbild par gaisa satiksmes pakalpojumu sniegšanu;
  - 7) “kontrolējoša militārā vienība” ir jebkura nekustama vai pārvietojama militārā vienība, kas nodrošina militāro gaisa satiksmi un/vai veic citas darbības, kurām to īpašā rakstura dēļ nepieciešama gaisa telpas rezervēšana vai ierobežošana;
  - 8) “nododošā vienība” ir gaisa satiksmes vadības vienība, kas nodod atbildību par gaisa satiksmes vadības pakalpojumu sniegšanu gaisa kuģim nākamajai *ATC* vienībai lidojuma maršruta veikšanas periodā;
  - 9) “saņēmēja vienība” ir gaisa satiksmes vadības vienība, kas saņem datus;
  - 10) “robeža” ir horizontāla vai vertikāla plakne, kas norobežo gaisa telpu, kurā *ATC* vienība sniedz gaisa satiksmes pakalpojumus;

▼B

- 11) "lidojumu rajona centrs" (turpmāk – "ACC") ir vienība, kas izveidota, lai sniegtu gaisa satiksmes vadības pakalpojumus kontrolētiem lidojumiem tās atbildības dispečerzonās;
- 12) "dispečerpunkts" ir mēbelēta telpa ar tehnisko aprīkojumu, kurā gaisa satiksmes pakalpojumu personāla loceklis veic savus darba pienākumus;
- 13) "lidojuma plāns" ir detalizēta informācija, ko gaisa satiksmes pakalpojumu vienības saņem par paredzamo gaisa kuģa lidojumu vai lidojuma posmu;
- 14) "brīdinājums" ir paziņojums, kas parādās dispečerpunktā uz ekrānpults, ja nenostādā automatizētā koordinācija;
- 15) "provizorisks aprēķini" ir koordinācijas punkts, gaisa kuģa aprēķinātais laiks un tā paredzamais lidojuma līmenis koordinācijas punktā;
- 16) "sekundārais novērošanas radiolokators" (turpmāk – "SSR") ir novērošanas radiolokatoru sistēma, kas izmanto raidītājus vai uztvērējus un uztvērējraidītājus;
- 17) "vienošanās dokuments" ir vienošanās starp divām kaimiņu ATC vienībām, kurā noteikts, kā jākoordinē attiecīgie ATC pienākumi;
- 18) "vadības nodošanas punkts" ir punkts gaisa kuģa lidojuma trajektorijā, kurā atbildību par gaisa satiksmes pakalpojumu sniegšanu gaisa kuģim nodod nākamajai ATC vienībai;
- 19) "koordinācijas dati" ir operatīvos darbiniekus interesējošie dati saistībā ar lidojumu paziņošanas, koordinācijas un nodošanas procesu, un civilo un militāro koordinācijas procesu;
- 20) "lidojuma nodošanas līmenis" ir lidojuma līmenis, par ko vienojas koordinācijas laikā, ja lidojums ir līmenī, vai atļautais lidojuma līmenis, uz kuru lidojums virzās, ja koordinācijas punktā tas ir augšupejošs vai lejupejošs;
- 21) "pārņēmēja vienība" ir nākamā gaisa satiksmes vadības vienība, kurai jāpārņem gaisa kuģa vadība;
- 22) "koordinācijas punkts" (turpmāk – "COP") ir punkts uz robežas vai tās tuvumā, ko izmanto ATC vienības un uz kuru atsaucas koordinācijas procesā;
- 23) "informētā vienība" ir ATC vienība, kas ir saņēmusi paziņojuma informāciju;
- 24) "korelācija" ir process, kas paredz lidojuma plāna datu piesaisti radiolokatora ekrānā novērojamai tā paša lidojuma ceļa līnijai;
- 25) "atbrīvojums" ir gaisa kuģi nododošā dispečera pilnvara pārņēmējas vienības dispečeram dot kontroles instrukcijas gaisa kuģim, pirms tas sasniedz kontroles nodošanas punktu;
- 26) "pieejamība" ir pakāpe, kādā sistēma vai komponents ir operacionāls un pieejams, kad tas ir nepieciešams lietošanai;
- 27) "uzticamība" ir iespējamība, ka iekārtas uz zemes darbojas paredzētajā pielaides līmenī.

*3. pants***Savietojamības un darbības rezultātu prasības**

1. Aeronavigācijas pakalpojumu sniedzēji nodrošina, lai 1. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētās sistēmas, kas apkalpo ACC, atbilstu I pielikuma A un B daļā noteiktajām savietojamības un darbības rezultātu prasībām.
2. Aeronavigācijas pakalpojumu sniedzēji, kas vienošanās dokumentā ir apņēmušies ieviest paziņošanas, sākotnējās koordinācijas, koordinā-

▼B

cijas pārskatīšanas, koordinācijas atcelšanas, lidojuma pamatdatu vai to izmaiņu procesus starp *ATC* vienībām, izņemot *ACC*, nodrošina, lai 1. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētās sistēmas atbilstu I pielikuma A un B daļā noteiktajām savietojamības un darbības rezultātu prasībām.

3. Aeronavigācijas pakalpojumu sniedzēji, kas vienošanās dokumentā ir apņēmušies ieviest pirmspacelšanās paziņošanas un koordinācijas, frekvences maiņas vai sakaru uzņemšanas manuālajā režīmā procesus, nodrošina, lai 1. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētās sistēmas atbilstu I pielikuma A un C daļā noteiktajām savietojamības un darbības rezultātu prasībām.

▼M1

►C1 3.a ◀ Aeronavigācijas pakalpojumu sniedzēji, kas saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 29/2009 sniedz datu pārraides pakalpojumus, nodrošina, lai 1. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētās sistēmas, kas apkalpo lidojuma rajona centru, atbilstu I pielikuma A un D daļā noteiktajām savietojamības un darbības rezultātu prasībām.

▼B

4. Dalībvalstis nodrošina, lai 1. panta 2. punkta b) apakšpunktā minētās sistēmas atbilstu I pielikuma A un B daļā noteiktajām savietojamības un darbības rezultātu prasībām attiecībā uz lidojuma pamatdatiem un to izmaiņu procesiem.

5. Kad gaisa satiksmes pakalpojumu vienības un kontrolējošās militārās vienības ir ieviesušas starp to sistēmām, kas minētas 1. panta 2. punkta b) apakšpunktā, šķērsošanas nolūka paziņošanas, šķērsošanas atļaujas pieprasījuma, šķērsošanas pretpriekšlikuma vai šķērsošanas atcelšanas procesus, dalībvalstis nodrošina, lai šīs sistēmas atbilstu I pielikuma A un C daļā noteiktajām savietojamības un darbības rezultātu prasībām.

*4. pants***Pakalpojumu kvalitātes prasības**

1. Aeronavigācijas pakalpojumu sniedzēji nodrošina, lai 1. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētās sistēmas atbilstu II pielikumā noteiktajām prasībām attiecībā uz pakalpojumu kvalitāti.

2. Dalībvalstis nodrošina, lai 1. panta 2. punkta b) apakšpunktā minētās sistēmas atbilstu II pielikumā noteiktajām prasībām attiecībā uz pakalpojumu kvalitāti.

*5. pants***Saistītās procedūras**

1. Lidojumam uz kuru attiecas sākotnējā koordinācija, lidojuma nodošanas nosacījumi, par kuriem ir panākta vienošanās, ir operacionāli saistoši abām *ATC* vienībām, ja vien koordinācija nav atcelta vai pārskatīta.

2. Lidojumam, uz kuru attiecas koordinācijas pārskatīšana, lidojuma nodošanas nosacījumi, par kuriem ir panākta vienošanās, ir operacionāli saistoši abām *ATC* vienībām, ja vien koordinācija nav atcelta vai nosacījumi nav atkārtoti pārskatīti.

3. Ja pārskatīšanas pabeigšanas vai koordinācijas atcelšanas process nav apstiprināts saskaņā ar piemērojamām pakalpojumu kvalitātes prasībām, nododošā vienība uzsāk mutisku koordināciju.

*6. pants***Drošības prasības**

Dalībvalstīm jāveic vajadzīgie pasākumi, lai nodrošinātu, ka pirms tiek veiktas jebkādas izmaiņas pastāvošajās lidojuma datu apmaiņas automā-

▼B

tiskajās sistēmās, uz kurām attiecas šī regula, vai pirms jaunu sistēmu ieviešanas, dalībnieki, uz kuriem tas attiecas, veic drošības novērtējumu, tai skaitā apdraudējuma identificēšanas, riska novērtēšanas un mazināšanas darbu.

Veicot šo drošības novērtējumu, III pielikumā noteiktās drošības prasības jāņem vērā kā šādu prasību minimumu.

*7. pants***Komponentu atbilstība vai lietošanas piemērotība**

Pirms izdot EK atbilstības deklarāciju vai deklarāciju par lietošanas piemērotību, kas minēta Regulas (EK) Nr. 552/2004 5. pantā, 1. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktā minēto sistēmu komponentu ražotāji novērtē šo komponentu atbilstību vai lietošanas piemērotību atbilstīgi IV pielikuma A daļā noteiktajām prasībām.

*8. pants***Sistēmu pārbaude**

1. Aeronavigācijas pakalpojumu sniedzēji, kas var pierādīt V pielikuma nosacījumu izpildi, veic 1. panta 2. punkta a) apakšpunktā minēto sistēmu pārbaudi atbilstīgi IV pielikuma B daļā noteiktajām prasībām.

2. Aeronavigācijas pakalpojumu sniedzēji, kas nevar pierādīt V pielikuma nosacījumu izpildi, uztic 1. panta 2. punkta a) apakšpunktā minēto sistēmu pārbaudi pilnvarotai iestādei. Šī pārbaude tiek veikta atbilstīgi IV pielikuma C daļā noteiktajām prasībām.

3. Dalībvalstis nodrošina, lai 1. panta 2. punkta b) apakšpunktā minēto sistēmu pārbaude pierādītu to atbilstību šajā regulā noteiktajām savietojamības, darbības rezultātu, pakalpojumu kvalitātes un drošības prasībām.

*9. pants***Atbilstība**

Dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu atbilstību šai regulai.

*10. pants***Pārejas noteikumi**

1. Regulas (EK) Nr. 552/2004 10. panta 1. punktā paredzētos pārejas noteikumus piemēro 1. panta 2. punktā minētajām Eiropas gaisa satiksmes pārvaldības tīkla (turpmāk – *EATMN*) sistēmām sākot no šīs regulas spēkā stāšanās dienas attiecībā uz paziņošanas un sākotnējās koordinācijas procesiem.

Tos piemēro *EATMN* sistēmām no 2009. gada 1. janvāra attiecībā uz koordinācijas pārskatīšanas, koordinācijas atcelšanas, lidojuma pamatdatu un to izmaiņu procesiem.

2. Regulas (EK) Nr. 552/2004 10. panta 2. punktā paredzētos pārejas noteikumus piemēro 1. panta 2. punktā minētajām sistēmām no 2012. gada 31. decembra.

*11. pants***Stāšanās spēkā**

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

▼B

No 2009. gada 1. janvāra šo regulu piemēro visām 1. panta 2. punktā minētajām *EATMN* sistēmām attiecībā uz koordinācijas pārskatīšanas, koordinācijas atcelšanas, lidojuma pamatdatu un to izmaiņu procesiem.

No 2012. gada 31. decembra šo regulu piemēro 1. panta 2. punktā minētajām *EATMN* sistēmām, kuras ir ekspluatācijā pirms šī datuma.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

I PIELIKUMS

Savietojamības un darbības rezultātu prasības (minētas 3. pantā)

A DAĻA. VISPĀRĪGAS PRASĪBAS

1. SISTĒMAS PRASĪBAS

- 1.1. Sistēma sniedz visu nepieciešamo informāciju, lai vizualizētu, apstrādātu un apkopotu attiecīgajos procesos pārraidīto sistēmas informāciju.
- 1.2. Sistēma var automātiski saņemt, saglabāt, apstrādāt, izvēlēties, parādīt uz ekrānpults un nodot lidojuma informāciju par paziņošanas, koordinācijas un nodošanas, un civilās un militārās koordinācijas procesiem.
- 1.3. Ja neizdodas informācijas apmaiņa vai tiek konstatētas neatbilstības, sistēma pārraida brīdinājumu.
- 1.4. Sistēma var dot brīdinājumus par sistēmas informācijas apmaiņu attiecīgajiem dispečerpunktiem.
- 1.5. Sistēma dod iespēju ATC darbiniekiem izmainīt lidojuma informāciju atbilstīgi procesiem.
- 1.6. Sistēma var dot ATC darbiniekiem informāciju par attiecīgās sistēmas informācijas apmaiņas procesu stāvokli.

2. SISTĒMAS INFORMĀCIJAS APMAIŅAS DATU REĢISTRĒŠANA

- 2.1. Aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējs reģistrē sistēmas informācijas apmaiņas datus tā, lai būtu iespējama reģistrēto datu atlase un vizualizēšana.

B DAĻA. SISTĒMAS INFORMĀCIJAS APMAIŅAS ATBALSTĪTO OBLIGĀTO PROCESU PRASĪBAS

1. PAZIŅOŠANA

- 1.1. Attiecīgā lidojuma informācija
  - 1.1.1. Paziņošanas process ietver kā minimums šādu informāciju:
    - gaisa kuģa identifikācija,
    - SSR darba režīms un kods (ja dati ir pieejami),
    - izlidošanas lidlauks,
    - provizorisks aprēķini,
    - galamērķa lidlauks,
    - gaisa kuģa numurs un tips,
    - lidojuma tips,
    - aparatūras funkcionālās spējas un statuss.
  - 1.1.2. Informācijā par “aparatūras funkcionālajām spējām un statusu” obligāti ietver samazinātu vertikālo diferencēšanas minimumu (turpmāk – “RVSM”) un funkcionālo spēju 8,33 KHz kā minimums.
  - 1.1.3. Informācijā par “aparatūras funkcionālajām spējām un statusu” var ietvert citus datus saskaņā ar vienošanās dokumentiem.
- 1.2. Piemērošanas noteikumi
  - 1.2.1. Katram atbilstošajam lidojumam, kas plāno šķērsot robežu, vismaz vienu reizi veic paziņošanas procesu, ja vien uz lidojumu neattiecas paziņošana pirms pacelšanās un koordinācijas process.
  - 1.2.2. Atbilstības kritēriji paziņojumam par lidojuma robežas šķērsošanu ir jābūt saskaņā ar vienošanās dokumentiem.
  - 1.2.3. Ja paziņošanas procesu nevar veikt abpusēji apstiprinātā laikā pirms sākotnējā koordinācijas procesa, darbību pārņem sākotnējās koordinācijas procesā.

▼B

- 1.2.4. Paziņošanas process tiek veikts pirms sākotnējās koordinācijas procesa.
- 1.2.5. Paziņošanas process tiek atkārtots katru reizi, ja pirms sākotnējās koordinācijas procesa tiek izmainīti šādi dati:
- COP,
  - paredzamais SSR kods vadības nodošanas punktā,
  - galamērķa lidlauks,
  - gaisa kuģa tips,
  - aparatūras funkcionālās spējas un statuss.
- 1.2.6. Ja tiek atklāta neatbilstība starp nodotajiem datiem un attiecīgajiem datiem saņēmējā sistēmā vai šāda informācija nav pieejama, saņemot nākamās sākotnējās koordinācijas datus, jāveic korekcijas un neatbilstība attiecīgajā pozīcijā jāizlabo.
- 1.3. Laika kritēriji paziņošanas procesa uzsākšanai
- 1.3.1. Paziņošanas procesu uzsāk parametrā noteiktās minūtes pirms paredzamā laika COP.
- 1.3.2. Paziņošanas parametram(-iem) jābūt iekļautam(-iem) vienošanās dokumentos starp attiecīgajām ATC vienībām.
- 1.3.3. Paziņošanas parametru(-us) var noteikt katram koordinācijas punktam atsevišķi.
2. SĀKOTNĒJĀ KOORDINĀCIJA
- 2.1. Attiecīgā lidojuma informācija
- 2.1.1. Sākotnējās koordinācijas process kā minimums ietver šādu informāciju:
- gaisa kuģa identifikācija,
  - SSR darba režīms un kods,
  - izlidošanas lidlauks,
  - provizorisks aprēķini,
  - galamērķa lidlauks,
  - gaisa kuģa numurs un tips,
  - lidojuma tips,
  - aparatūras funkcionālās spējas un statuss.
- 2.1.2. Informācijā par “aparatūras funkcionālajām spējām un statusu” obligāti ietver RVSM un funkcionālo spēju 8,33 KHz kā minimums.
- 2.1.3. Informācijā par “aparatūras funkcionālajām spējām un statusu” var ietvert citus datus, kas abpusēji apstiprināti vienošanās dokumentos.
- 2.2. Piemērošanas noteikumi
- 2.2.1. Visiem atbilstošajiem lidojumiem, kas plāno šķērsot robežu, veic sākotnējās koordinācijas procesu.
- 2.2.2. Atbilstības kritērijiem lidojumu robežas šķērsošanas sākotnējai koordinācijai jābūt saskaņā ar vienošanās dokumentiem.
- 2.2.3. Ja vien sākotnējās koordinācijas process jau nav uzsākts manuāli, to uzsāk automātiski:
- abpusēji noteiktā laika perioda parametrā pirms paredzamā laika koordinācijas punktā vai
  - laikā, kad lidojums ir abpusēji noteiktā attālumā no koordinācijas punkta,
- saskaņā ar vienošanās dokumentiem.
- 2.2.4. Lidojuma sākotnējās koordinācijas procesu veic tikai vienu reizi, ja vien nav uzsākts koordinācijas atcelšanas process.
- 2.2.5. Pēc koordinācijas atcelšanas procesa var atkārtoti uzsākt sākotnējās koordinācijas procesu ar to pašu vienību.

▼B

- 2.2.6. Par pabeigtu sākotnējās koordinācijas procesu, ieskaitot apstiprinājumu no saņēmējas vienības, paziņo nododošajai vienībai, kā rezultātā lidojums tiek uzskatīts par "koordinētu".
- 2.2.7. Ja sākotnējā koordinācija procesa beigas neizdodas apstiprināt saskaņā ar piemērojamām pakalpojumu kvalitātes prasībām, par lidojuma koordināciju atbildīgajā nododošās vienības dispečerpunktā pienāk brīdinājums.
- 2.2.8. Informācijai par sākotnējo koordināciju jābūt pieejamai saņēmējas vienības attiecīgajā dispečerpunktā.
3. KOORDINĀCIJAS PĀRSKATĪŠANA
- 3.1. Attiecīgā lidojuma informācija
- 3.1.1. Koordinācijas pārskatīšanas process nodrošina sasaisti ar iepriekš koordinēto lidojumu.
- 3.1.2. Koordinācija sniedz šādu lidojuma informāciju, ja tā ir mainīta:
- SSR darba režīms un kods,
  - paredzētais laiks un lidojuma līmenis,
  - aparatūras funkcionālās spējas un statuss.
- 3.1.3. Pēc abpusējas vienošanās koordinācijas pārskatīšanas dati sniedz šādu informāciju, ja tā ir mainīta:
- koordinācijas punkts,
  - maršruts.
- 3.2. Piemērošanas noteikumi
- 3.2.1. Koordinācijas pārskatīšanas procesu var veikt vienu vai vairākas reizes vienībā, kas tajā brīdī veic lidojuma koordinēšanu.
- 3.2.2. Koordinācijas pārskatīšanas procesu veic, ja:
- paredzētais laiks koordinācijas punktā pārsniedz iepriekš ziņoto vairāk par abpusēji noteikto pieļaujamo normu,
  - nodošanas līmenis(-ņi), SSR kods vai aparatūras funkcionālās spējas un statuss atšķiras no iepriekš ziņotā.
- 3.2.3. Pēc abpusējas vienošanās koordinācijas pārskatīšanas procesu veic, ja ir novērotas jebkādas izmaiņas:
- koordinācijas punktā,
  - maršrutā.
- 3.2.4. Par pabeigtu koordinācijas pārskatīšanas procesu, ieskaitot apstiprinājumu no saņēmējas vienības, paziņo nododošajai vienībai.
- 3.2.5. Ja koordinācija procesa pārskatīšanas beigas neizdodas apstiprināt saskaņā ar piemērojamām pakalpojumu kvalitātes prasībām, par lidojuma koordināciju atbildīgajā nododošās vienības dispečerpunktā pienāk brīdinājums.
- 3.2.6. Koordinācijas pārskatīšanas procesu veic nekavējoties pēc attiecīgo datu saņemšanas vai atjaunošanas.
- 3.2.7. Koordinācijas pārskatīšanas process tiek aizkavēts pēc tam, kad lidojums ir abpusēji noteiktā laikā/attālumā no vadības nodošanas punkta saskaņā ar vienošanās dokumentiem.
- 3.2.8. Informācijai par koordinācijas pārskatīšanu jābūt pieejamai saņēmējas vienības attiecīgajā dispečerpunktā.
4. KOORDINĀCIJAS ATCELŠANA
- 4.1. Attiecīgā lidojuma informācija
- 4.1.1. Koordinācijas atcelšanas process nodrošina sasaisti ar iepriekšēju paziņošanas vai koordinācijas procesu, kas tiek atcelts.
- 4.2. Piemērošanas noteikumi
- 4.2.1. Koordinācijas atcelšanas procesu koordinētajam lidojumam vienībā veic, ja:
- vienība vairs nav nākamā vienība koordinācijas secībā,

▼ B

- nosūtītāja vienība ir atcēlusi lidojuma plānu un koordinācija vairs nav būtiska,
  - koordinācijas atcelšanas informācija ir saņemta no iepriekšējās vienības attiecībā uz lidojumu.
- 4.2.2. Koordinācijas atcelšanas procesu paziņotajam lidojumam vienībā var veikt, ja:
- vienība vairs nav nākamā vienība koordinācijas secībā,
  - nosūtītāja vienība ir atcēlusi lidojuma plānu un koordinācija vairs nav būtiska,
  - koordinācijas atcelšanas informācija ir saņemta no iepriekšējās vienības attiecībā uz lidojumu,
  - lidojums ir ceļā novēlojies un pārskatīto aprēķinu nevar noteikt automātiski.
- 4.2.3. Par pabeigtu koordinācijas atcelšanas procesu, ieskaitot apstiprinājumu no saņēmējas vienības, paziņo nododošajai vienībai.
- 4.2.4. Ja koordinācija procesa atcelšanas beigās neizdodas apstiprināt saskaņā ar piemērojamām pakalpojumu kvalitātes prasībām, par lidojuma koordināciju atbildīgajā nododošās vienības dispečerpunktā pienāk brīdinājums.
- 4.2.5. Informācijai par koordinācijas atcelšanu jābūt pieejamai informētās vienības vai vienības, kas ir atcēlusi koordināciju, attiecīgajā dispečerpunktā.

5. LIDOJUMA PAMATDATI**5.1. Attiecīgā lidojuma informācija****5.1.1. Lidojuma pamatdatu process kā minimums ietver šādu informāciju:**

- gaisa kuģa identifikācija,
- SSR darba režīms un kods.

5.1.2. Jebkāda papildu informācija, kuru nodrošina lidojuma pamatdatu process, ir jāparedz abpusējās vienošanās dokumentā.**5.2. Piemērošanas noteikumi****5.2.1. Lidojuma pamatdatu procesu veic automātiski katram atbilstošajam lidojumam.****5.2.2. Atbilstības kritērijiem lidojuma pamatdatiem jābūt saskaņā ar vienošanās dokumentiem.****5.2.3. Par pabeigtu lidojuma pamatdatu procesu, ieskaitot apstiprinājumu no saņēmējas vienības, paziņo nododošajai vienībai.****5.2.4. Ja lidojuma pamatdatu procesa beigās neizdodas apstiprināt saskaņā ar piemērojamām pakalpojumu kvalitātes prasībām, atbilstošajā nododošās vienības dispečerpunktā pienāk brīdinājums.****6. LIDOJUMA PAMATDATU IZMAIŅAS****6.1. Attiecīgā lidojuma informācija****6.1.1. Lidojuma pamatdatu izmaiņu process nodrošina sasaisti ar lidojumu, kuram iepriekš veikts lidojuma pamatdatu process.****6.1.2. Jebkāda cita lidojuma pamatdatu izmaiņu procesā iegūta informācija un ar tās iegūšanu saistītie kritēriji ir jāparedz abpusējās vienošanās dokumentā.****6.2. Piemērošanas noteikumi****6.2.1. Lidojuma pamatdatu izmaiņu procesu veic tikai lidojumam, par kuru iepriekš paziņots lidojuma pamatdatu procesā.****6.2.2. Lidojuma pamatdatu izmaiņu procesu automātiski uzsāk atbilstīgi abpusēji apstiprinātiem kritērijiem.****6.2.3. Par pabeigtu lidojuma pamatdatu izmaiņu procesu, ieskaitot apstiprinājumu no saņēmējas vienības, paziņo nododošajai vienībai.****6.2.4. Ja lidojuma pamatdatu izmaiņu procesa beigās neizdodas apstiprināt saskaņā ar piemērojamām pakalpojumu kvalitātes prasībām, par atbilstošajā nododošās vienības dispečerpunktā pienāk brīdinājums.**

▼B

- 6.2.5. Informācijai par lidojuma pamatdatu izmaiņu procesu jābūt pieejamai saņēmējas vienības attiecīgajā dispečerpunktā.

C DAĻA. SISTĒMAS INFORMĀCIJAS APMAIŅAS ATBALSTĪTO FAKULTATĪVO PROCESU PRASĪBAS

1. PIRMSPACELŠANĀS PAZIŅOŠANA UN KOORDINĀCIJA
  - 1.1. Attiecīgā lidojuma informācija
    - 1.1.1. Pirmspacelšanās paziņošanas un koordinācijas process kā minimums ietver šādu informāciju:
      - gaisa kuģa identifikācija,
      - SSR darba režīms un kods (ja dati ir pieejami),
      - izlidošanas lidlauks,
      - paredzētais pacelšanās laiks vai provizoriskie aprēķini pēc abpusējas vienošanās,
      - galamērķa lidlauks,
      - gaisa kuģa numurs un tips.
    - 1.1.2. Informācija no termināļa manevru zonas (TMA) vadības vienības vai ACC pirmspacelšanās paziņošanas un koordinācijas procesā ietver:
      - lidojuma tipu,
      - aparatūras funkcionālās spējas un statusu.
    - 1.1.3. Informācijā par “aparatūras funkcionālajām spējām un statusu” ietver RVSM un funkcionālo spēju 8,33 KHz, kā minimums.
    - 1.1.4. Informācijā par “aparatūras funkcionālajām spējām un statusu” var ietvert citus datus, kas abpusēji apstiprināti vienošanās dokumentos.
  - 1.2. Piemērošanas noteikumi
    - 1.2.1. Pirmspacelšanās paziņošanas un koordinācijas procesu veic vienu vai vairākas reizes katram atbilstošajam lidojumam, kas plāno šķērsot robežas, ja lidojuma laiks no pacelšanās līdz koordinācijas punktam nav pietiekams, lai veiktu sākotnējo koordinācijas vai paziņošanas procesu.
    - 1.2.2. Atbilstības kritēriji lidojumu, kas šķērso robežu, pirmspacelšanās paziņojumam un lidojumu koordinācijai jābūt noteiktiem vienošanās dokumentos.
    - 1.2.3. Pirmspacelšanās paziņošanas un koordinācijas process tiek atkārtots katru reizi, kad pirms pacelšanās tiek izmainīti jebkādi dati, uz kuriem attiecas iepriekšējās pirmspacelšanās paziņošanas un koordinācijas process.
    - 1.2.4. Par pabeigtu pirmspacelšanās paziņošanas un koordinācijas procesu, ieskaitot apstiprinājumu no saņēmējas vienības, paziņo nododošajai vienībai.
    - 1.2.5. Ja pirmspacelšanās paziņošanas un koordinācijas procesa beigas neizdodas apstiprināt saskaņā ar piemērojamām pakalpojumu kvalitātes prasībām, par lidojuma paziņošanu/koordināciju atbildīgajā nododošās vienības dispečerpunktā pienāk brīdinājums.
    - 1.2.6. Informācijai par pirmspacelšanās paziņošanu un koordināciju jābūt pieejamai informētās vienības attiecīgajā dispečerpunktā.
2. FREKVENCES MAIŅA
  - 2.1. Attiecīgā lidojuma informācija
    - 2.1.1. Frekvences maiņas process kā minimums ietver šādu informāciju:
      - gaisa kuģa identifikācija.
    - 2.1.2. Frekvences maiņas process ietver šādu informāciju, ja dati ir pieejami:
      - atbrīvojuma norāde,
      - atļautais lidojuma līmenis,
      - piešķirtais kurss/ceļa līnija vai tiešā lidojuma atļauja,
      - piešķirtais ātrums,

▼ B

- piešķirtais augstuma uzņemšanas/samazināšanas ātrums.
- 2.1.3. Pēc abpusējas vienošanās frekvences maiņas dati ietver šādu informāciju:
  - pašreizējā ceļa līnijas pozīcija,
  - paziņotā frekvence.
- 2.2. Piemērošanas noteikumi
  - 2.2.1. Nododošais dispečers manuāli uzsāk frekvences maiņas procesu.
  - 2.2.2. Par pabeigtu frekvences maiņas procesu, ieskaitot apstiprinājumu no saņēmējas vienības, paziņo nododošajai ATC vienībai.
  - 2.2.3. Ja frekvences maiņas procesa beigas neizdodas apstiprināt saskaņā ar piemērojamām pakalpojumu kvalitātes prasībām, nododošās ATC vienības attiecīgajā dispečerpunktā pienāk brīdinājums.
  - 2.2.4. Informācijai par frekvences maiņu nekavējoties jābūt pieejamai saņēmējam dispečeram.
- 3. SAKARU UZŅEMŠANA MANUĀLAJĀ REŽĪMĀ
  - 3.1. Attiecīgā lidojuma informācija
    - 3.1.1. Process sakaru uzņemšanai manuālajā režīmā kā minimums ietver gaisa kuģa identifikācijas informāciju.
  - 3.2. Piemērošanas noteikumi
    - 3.2.1. Pārņēmēja vienība uzsāk procesu sakaru uzņemšanai manuālajā režīmā, kad sakari ir nodibināti.
    - 3.2.2. Par pabeigtu procesu sakaru uzņemšanai manuālajā režīmā, ieskaitot apstiprinājumu no nododošās vienības, paziņo pārņēmējai ATC vienībai.
    - 3.2.3. Ja procesa sakaru uzņemšanai manuālajā režīmā beigas neizdodas apstiprināt saskaņā ar piemērojamām pakalpojumu kvalitātes prasībām, pārņēmējas ATC vienības attiecīgajā dispečerpunktā pienāk brīdinājums.
    - 3.2.4. Informācija par sakaru uzņemšanu manuālajā režīmā nekavējoties tiek nodota nododošās vienības dispečeram.
- 4. ŠĶĒRSOŠANAS NOLŪKA PAZIŅOJUMS
  - 4.1. Attiecīgā lidojuma informācija
    - 4.1.1. Šķērsošanas nolūka paziņojuma process kā minimums ietver šādu informāciju:
      - gaisa kuģa identifikācija,
      - SSR darba režīms un kods,
      - gaisa kuģa numurs un tips,
      - atbildīgā sektora identifikators,
      - šķērsošanas maršruts, ieskaitot provizoriskos aprēķinus un lidojuma līmeni katrā maršruta punktā.
  - 4.2. Piemērošanas noteikumi
    - 4.2.1. Šķērsošanas nolūka paziņojuma procesu uzsāk dispečers manuāli vai automātiski, kā noteikts vienošanās dokumentos.
    - 4.2.2. Par pabeigtu šķērsošanas nolūka paziņojuma procesu, ieskaitot apstiprinājumu no informētās vienības, paziņo vienībai, kas nodod paziņojumu.
    - 4.2.3. Ja šķērsošanas nolūka paziņojuma procesa beigas neizdodas apstiprināt saskaņā ar piemērojamām pakalpojumu kvalitātes prasībām, paziņojumu nododošajā vienībā pienāk brīdinājums.
    - 4.2.4. Informācijai par šķērsošanas nolūka paziņojumu jābūt pieejamai informētās vienības attiecīgajā dispečerpunktā.
- 5. ŠĶĒRSOŠANAS ATĻAUJAS PIEPRASĪJUMS
  - 5.1. Attiecīgā lidojuma informācija
    - 5.1.1. Šķērsošanas atļaujas pieprasījuma process kā minimums ietver šādu informāciju:

▼ B

- gaisa kuģa identifikācija,
  - SSR darba režīms un kods,
  - gaisa kuģa numurs un tips,
  - atbildīgā sektora identifikators,
  - šķērsošanas maršruts, ieskaitot provizoriskos aprēķinus un lidojuma līmeni katrā maršruta punktā.
- 5.1.2. Pēc abpusējas vienošanās šķērsošanas atļaujas pieprasījums ietver informāciju par aparatūras funkcionālajām spējām un statusu.
- 5.1.3. Informācijā par “aparatūras funkcionālajām spējām un statusu” kā minimums ietver funkcionālo spēju RVSM.
- 5.1.4. Informācijā par “aparatūras funkcionālajām spējām un statusu” pēc abpusējas vienošanās var ietvert citus datus.
- 5.2. Piemērošanas noteikumi
- 5.2.1. Šķērsošanas atļaujas pieprasījumu sāk pēc dispečera ieskatiem saskaņā ar nosacījumiem vienošanās dokumentos.
- 5.2.2. Par pabeigtu šķērsošanas atļaujas pieprasījuma procesu, ieskaitot apstiprinājumu no pieprasījumu saņēmējas vienības, paziņo pieprasītājam vienībai.
- 5.2.3. Ja šķērsošanas atļaujas pieprasījuma procesa beigas neizdodas apstiprināt saskaņā ar piemērojamām pakalpojumu kvalitātes prasībām, pieprasītājas vienības attiecīgajā dispečerpunktā pienāk brīdinājums.
- 5.2.4. Informācijai par šķērsošanas atļaujas pieprasījumu jābūt pieejamai pieprasījumu saņēmējas vienības attiecīgajā dispečerpunktā.
- 5.3. Operacionālā atbilde
- 5.3.1. Uz šķērsošanas atļaujas pieprasījumu atbild ar:
- piedāvātā maršruta/gaisa telpas šķērsošanas detaļu akceptu vai
  - pretpriekšlikumu, ieskaitot citu/citas maršrutu/gaisa telpas šķērsošanas detaļas, kā noteikts tālāk 6. iedaļā, vai
  - piedāvātā maršruta/gaisa telpas šķērsošanas detaļu noraidījumu.
- 5.3.2. Ja operacionālā atbilde nav saņemta abpusēji noteiktā laika posmā, pieprasītājas vienības attiecīgais dispečerpunkts izsūta brīdinājumu.
6. ŠĶĒRSOŠANAS PRETPRIEKŠLIKUMS
- 6.1. Attiecīgā lidojuma informācija
- 6.1.1. Šķērsošanas pretpriekšlikuma process nodrošina sasaisti ar lidojumu, kuram iepriekš veikta koordinācija.
- 6.1.2. Šķērsošanas pretpriekšlikuma process kā minimums ietver šādu informāciju:
- gaisa kuģa identifikācija,
  - šķērsošanas maršruts, ieskaitot provizoriskos aprēķinus un lidojuma līmeni katrā maršruta punktā.
- 6.2. Piemērošanas noteikumi
- 6.2.1. Šķērsošanas pretpriekšlikums piedāvā jaunu lidojuma līmeni un/vai maršrutu.
- 6.2.2. Par pabeigtu šķērsošanas pretpriekšlikuma procesu, ieskaitot apstiprinājumu no sākotnējās pieprasītājas vienības, paziņo pretpriekšlikumu izteikušajai vienībai.
- 6.2.3. Ja šķērsošanas pretpriekšlikuma procesa beigas neizdodas apstiprināt saskaņā ar piemērojamām pakalpojumu kvalitātes prasībām, pretpriekšlikumu izteikušās vienības attiecīgajā dispečerpunktā pienāk brīdinājums.
- 6.2.4. Informācijai par šķērsošanas pretpriekšlikumu jābūt pieejamai sākotnējās pieprasītājas vienības attiecīgajā dispečerpunktā.

▼ B

- 6.3. Operacionālā atbilde
- 6.3.1. Sākotnējā pieprasītāja vienība pēc šķērsošanas pretpriekšlikuma informācijas veiksmīgas apstrādes apstiprinājuma saņemšanas izsūta operacionālo atbildi.
- 6.3.2. Operacionālā atbilde uz šķērsošanas pretpriekšlikumu attiecīgi ir apstiprinājums vai noraidījums.
- 6.3.3. Ja operacionālā atbilde nav saņemta abpusēji noteiktā laika posmā, pretpriekšlikumu izteikušās vienības attiecīgais dispečerpunkts izsūta brīdinājumu.
7. ŠĶĒRSOŠANAS ATCELŠANA
- 7.1. Attiecīgā lidojuma informācija
- 7.1.1. Šķērsošanas atcelšanas process nodrošina sasaisti ar iepriekšēju paziņošanas vai koordinācijas procesu, kas tiek atcelts.
- 7.2. Piemērošanas noteikumi
- 7.2.1. Par lidojumu atbildīgā vienība uzsāk šķērsošanas atcelšanas procesu gadījumā, ja:
- iepriekš lidojuma pamatdatu procesā paziņotais lidojums tomēr nešķērsos informētās vienības gaisa telpu vai vairs neattiecas uz informēto vienību,
  - šķērsošana nenotiks šķērsošanas paziņojumā noteiktajā maršrutā,
  - šķērsošana nenotiks saskaņā ar apspriežamajiem nosacījumiem vai saskaņā ar nosacījumiem, par kuriem panākta vienošanās pēc gaisa telpas šķērsošanas dialoga.
- 7.2.2. Šķērsošanas atcelšanas procesu uzsāk automātiski vai manuāli ar dispečera palīdzību saskaņā ar vienošanās dokumentiem.
- 7.2.3. Par pabeigtu šķērsošanas atcelšanas procesu, ieskaitot apstiprinājumu no informētās vienības/vienības, kura saņēmusi pieprasījumu, paziņo atceļošajai vienībai.
- 7.2.4. Ja šķērsošanas atcelšanas procesa beigas neizdodas apstiprināt saskaņā ar piemērojamām pakalpojumu kvalitātes prasībām, atceļošās vienības attiecīgajā dispečerpunktā pienāk brīdinājums.
- 7.2.5. Informācijai par šķērsošanas atcelšanu jābūt pieejamai informētās vienības/vienības, kura saņēmusi pieprasījumu, attiecīgajā dispečerpunktā.

▼ M1**D DAĻA. DATU PĀRRAIDES PAKALPOJUMUS NODROŠINOŠO ATBALSTA PROCESU PRASĪBAS**

1. PIETEIKŠANĀS (*LOGON*) DATU PĀRSŪTĪŠANA
- 1.1. Attiecīgā lidojuma informācija
- 1.1.1. Pieteikšanās datu pārsūtīšanas process ietver vismaz šādu informāciju:
- gaisa kuģa identifikācija,
  - izlidošanas lidlauks,
  - galamērķa lidlauks,
  - pieteikšanās tips,
  - pieteikšanās parametri.
- 1.2. Piemērošanas noteikumi
- 1.2.1. Ikvienam datu pārraides sistēmā pieteiktam lidojumam, kas plāno šķērsot robežu, vienu reizi veic pieteikšanās datu pārsūtīšanas procesu.
- 1.2.2. Pieteikšanās datu pārsūtīšanas procesu iniciē brīdī, kad ir iestājies agrākais no termiņiem (vai pēc iespējas drīz pēc to iestāšanās), kas noteikti, izmantojot šādus kritērijus:
- parametrā noteiktās minūtes pirms paredzamā koordinācijas punkta pārlidošanas brīža,

▼ **M1**

— brīdis, kurā lidojuma attālums līdz koordinācijas punktam ir vienāds ar attālumu, par kuru panākta divpusēja vienošanās,

saskaņā ar vienošanās dokumentiem.

- 1.2.3. Pieteikšanās datu pārsūtīšanas procesa izpildes kritērijiem ir jāatbilst vienošanās dokumentos iestrādātajiem kritērijiem.
- 1.2.4. Saņēmēja vienībā pieteikšanās datu pārsūtīšanas informāciju iekļauj attiecīgā lidojuma informācijā.
- 1.2.5. Lidojuma pieteikšanās (*logged-on*) statusu var attēlot attiecīgajā saņēmēja vienības dispečerpunktā.
- 1.2.6. Par pabeigtu pieteikšanās datu pārsūtīšanas procesu, tostarp arī apstiprinājumu no saņēmējas vienības, paziņo nododošajai vienībai.
- 1.2.7. Ja pieteikšanās datu pārsūtīšanas procesa pabeigšanu neapstiprina saskaņā ar spēkā esošajām pakalpojuma kvalitātes prasībām, tad iniciē pieprasījumu "gaiss-zeme" datu pārraides sakariem ar gaisa kuģi.

2. NĀKAMĀ IESTĀDE INFORMĒTA

2.1. Attiecīgā lidojuma informācija

2.1.1. Process "nākamā iestāde informēta" ietver vismaz šādu informāciju:

- gaisa kuģa identifikācija,
- izlidošanas lidlauks,
- galamērķa lidlauks.

2.2. Piemērošanas noteikumi

- 2.2.1. Ikvienam atbilstošajam lidojumam, kas plāno šķērsot robežu, vienu reizi izpilda procesu "nākamā iestāde informēta".
- 2.2.2. Procesu "nākamā iestāde informēta" iniciē pēc tam, kad bortsistēma ir apstiprinājusi nākamās datu iestādes pieprasījumu veikt datu apmaiņu ar gaisa kuģi.
- 2.2.3. Kad procesa "nākamā iestāde informēta" informācija ir sekmīgi apstrādāta, saņēmēja vienība iniciē pieprasījumu sākt dispečera un pilota datu pārraides sakarus (*CPDLC*) ar gaisa kuģi.
- 2.2.4. Ja procesa "nākamā iestāde informēta" informācija nav saņemta laika sprīdī, par kuru panākta abpusēja vienošanās, tad saņēmēja vienībai ir jāizpilda lokālās procedūras, ar kurām iniciē datu pārraides sakarus ar kuģi.
- 2.2.5. Par pabeigtu procesu "nākamā iestāde informēta", tostarp arī apstiprinājumu no saņēmējas vienības, paziņo nododošajai vienībai.
- 2.2.6. Ja procesa "nākamā iestāde informēta" pabeigšanu neapstiprina saskaņā ar spēkā esošajām pakalpojuma kvalitātes prasībām, tad nododošajā vienībā iniciē lokālās procedūras.

II PIELIKUMS

Pakalpojumu kvalitātes prasības

(minētas 4. pantā)

1. Pieejamība, uzticamība, datu drošība un datu integritāte
  - 1.1. Sistēmas informācijas apmaiņas iekārtām jābūt pieejamām vienības darba laikā.
  - 1.2. Par visiem paredzētajiem dīkstāves periodiem savstarpēji jāvienojas abām iesaistītajām vienībām.
  - 1.3. Sistēmas informācijas apmaiņas savienojumam jāuzrāda vismaz 99,86 % uzticamība.
  - 1.4. Tās informācijas drošība un integritāte, ar kuru apmainās, izmantojot sistēmas informācijas apmaiņas iekārtas, jānodrošina piemērotā līmenī atbilstīgi atzītai praksei.
2. Procesa laiks
  - 2.1. Procesa laiks ir intervāls starp procesa uzsākšanu un brīdi, kad uzsācēja vienība saņem prasīto apstiprinājumu.
  - 2.2. Procesa laiks neietver operacionālās atbildes, ja tādas ir pieprasītas.
  - 2.3. Par maksimālo procesa laiku pirms brīdinājuma nosūtīšanas vienojas abpusēji.

▼ B

III PIELIKUMS

Drošības prasības

(minētas 6. pantā)

1. Sistēmas informācijas apmaiņas ieviešana un “zeme–zeme” runas sakaru savienojumi iespēju robežās izslēdz vienlaicīgas kļūdas iespēju.

▼ M1

2. Regulas I pielikuma B daļas 3.2.4., 3.2.5., 4.2.3., 4.2.4., 5.2.3., 5.2.4., 6.2.3. un 6.2.4. punktā, I pielikuma D daļas 1.2.6., 1.2.7., 2.2.5. un 2.2.6. punktā noteiktās savietojamības un darbības rezultātu prasības uzskata arī par drošības prasībām.
3. Koordinācijas pārskatīšanas, koordinācijas atcelšanas, lidojuma pamatdatu un to izmaiņu, pieteikšanās datu pārsūtīšanas procesiem un procesam “nākamā iestāde informēta” noteiktās pakalpojumu kvalitātes prasības, kuras ir iestrādātas II pielikumā, uzskata arī par drošības prasībām.

IV PIELIKUMS

A DAĻA. ATBILSTĪBAS VAI LIETOŠANAS PIEMĒROTĪBAS NOVĒRTĒJUMA PRASĪBAS 7. PANTĀ MINĒTAJIEM KOMPONENTIEM

1. Pārbaudes pasākumiem jāpierāda komponentu atbilstība šīs regulas savietojamības un darbības rezultātu, pakalpojumu kvalitātes un drošības prasībām vai to lietošanas piemērotībai, pārbaudot komponentus darbībā testēšanas vidē.
2. Ražotājs veic atbilstības novērtēšanu, un jo īpaši:
  - nosaka piemērotu testēšanas vidi,
  - pārbauda, vai testu plānā aprakstīti komponenti testēšanas vidē,
  - pārbauda, vai testu plānā ietvertas visas piemērojamās prasības,
  - nodrošina tehnisko dokumentu un testu plāna konsekveni un kvalitāti,
  - sagatavo testu veikšanu, darbiniekus, testēšanas platformas uzstādīšanu un konfigurāciju,
  - veic kontroli un testus, kā norādīts testu plānā,
  - sagatavo ziņojumu par kontroles un testu rezultātiem.
3. Ražotājs nodrošina, lai komponenti, kas īsteno informācijas apmaiņu, atbalstot lidojumu paziņošanas, koordinācijas un nodošanas procesus un civilās un militārās koordinācijas procesus, testēšanas vidē atbilstu šīs regulas savietojamības un darbības rezultātu, pakalpojumu kvalitātes un drošības prasībām.
4. Apstiprinot veiksmīgu atbilstības vai lietošanas piemērotības pārbaudi, ražotājs uz savu atbildību sagatavo EK atbilstības deklarāciju vai deklarāciju par lietošanas piemērotību, īpaši uzsverot komponenta atbilstību šīs regulas prasībām un saistītajiem izmantošanas nosacījumiem saskaņā ar savietojamības regulas III pielikuma 3. punktu.

B DAĻA. PRASĪBAS 8. PANTA 1. PUNKTĀ MINĒTO SISTĒMU PĀRBAUDEI

1. Sistēmu pārbaude pierāda šo sistēmu atbilstību šīs regulas savietojamības un darbības rezultātu, pakalpojumu kvalitātes un drošības prasībām mākslīgi radītā vidē, kas atspoguļo šo sistēmu darbības kontekstu.
2. Sistēmām, kas īsteno informācijas apmaiņu, atbalstot lidojumu paziņošanas, koordinācijas un nodošanas procesus un civilās un militārās koordinācijas procesus, veic pārbaudi atbilstīgi praksē atzītām testu metodēm.
3. Testu ierīcēm, ko izmanto, lai pārbaudītu sistēmas, kas īsteno informācijas apmaiņu, atbalstot lidojumu paziņošanas, koordinācijas un nodošanas procesu un civilās un militārās koordinācijas procesu, ir piemērotas funkcionālās spējas.
4. Pārbaudot sistēmas, kas īsteno informācijas apmaiņu, atbalstot lidojumu paziņošanas, koordinācijas un nodošanas procesus un civilās un militārās koordinācijas procesus, iegūst tehniskos datus, kas prasīti savietojamības regulas IV pielikuma 3. punktā, un šādus datus:
  - īstenošanas apraksts,
  - kontroles un testu pārskats pirms sistēmas nodošanas ekspluatācijā.
5. Aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējs veic pārbaudi, un jo īpaši:
  - izveido piemērotu mākslīgi radītu operatīvo un tehnisko vidi, kas atspoguļo reālo operatīvo vidi,
  - pārbauda, vai testu plānā aprakstīts, kā informācijas apmaiņa, ar ko atbalsta lidojumu paziņošanas, koordinācijas un nodošanas procesus un civilās un militārās koordinācijas procesus, tiek integrēta sistēmā, kas pārbaudīta mākslīgi radītā operatīvā un tehniskā vidē,
  - pārbauda, vai testu plānā pilnībā ietvertas šīs regulas savietojamības un darbības rezultātu, pakalpojumu kvalitātes un drošības prasības,
  - nodrošina tehnisko dokumentu un testu plāna konsekveni un kvalitāti,

▼B

- sagatavo testu veikšanu, darbiniekus, testēšanas platformas uzstādīšanu un konfigurāciju,
  - veic kontroli un testus, kā norādīts testu plānā,
  - sagatavo pārskatu par kontroles un testu rezultātiem.
6. Aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējs nodrošina, lai, īstenojot informācijas apmaiņu, ar ko atbalsta lidojumu paziņošanas, koordinācijas un nodošanas procesus un civilās un militārās koordinācijas procesus, sistēmās, kas darbojas mākslīgi radītā operatīvā vidē, tiktu ņemtas vērā šīs regulas savietojamības un darbības rezultātu, pakalpojumu kvalitātes un drošības prasības.
  7. Apstiprinot veiksmīgu atbilstības pārbaudi, aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējs sagatavo sistēmas EK verificēšanas deklarāciju un to kopā ar tehnisko dokumentāciju iesniedz valsts uzraudzības iestādei, kā noteikts savietojamības regulas 6. pantā.

C DAĻA. PRASĪBAS 8. PANTA 2. PUNKTĀ MINĒTO SISTĒMU PĀRBAUDEI

1. Sistēmu pārbaude pierāda šo sistēmu atbilstību šīs regulas savietojamības un darbības rezultātu, pakalpojumu kvalitātes un drošības prasībām mākslīgi radītā vidē, kas atspoguļo šo sistēmu darbības kontekstu.
2. Sistēmām, kas īsteno informācijas apmaiņu, atbalstot lidojumu paziņošanas, koordinācijas un nodošanas procesus un civilās un militārās koordinācijas procesus, veic pārbaudi atbilstīgi praksē atzītām testu metodēm.
3. Testu ierīcēm, ko izmanto, lai pārbaudītu sistēmas, kas īsteno informācijas apmaiņu, atbalstot lidojumu paziņošanas, koordinācijas un nodošanas procesu un civilās un militārās koordinācijas procesu, ir piemērotas funkcionālās spējas.
4. Pārbaudot sistēmas, kas īsteno informācijas apmaiņu, atbalstot lidojumu paziņošanas, koordinācijas un nodošanas procesus un civilās un militārās koordinācijas procesus, iegūst tehniskos datus, kas prasīti savietojamības regulas IV pielikuma 3. punktā, un šādus datus:
  - īstenošanas apraksts,
  - kontroles un testu pārskats pirms sistēmas nodošanas ekspluatācijā.
5. Aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējs izveido piemērotu mākslīgi radītu operatīvo un tehnisko vidi, kas atspoguļo reālo operatīvo vidi, un uztic pārbaudes veikšanu pilnvarotai iestādei.
6. Pilnvarotā iestāde veic pārbaudi, un jo īpaši:
  - pārbauda, vai testu plānā aprakstīts, kā informācijas apmaiņa, ar ko atbalsta lidojumu paziņošanas, koordinācijas un nodošanas procesus un civilās un militārās koordinācijas procesus, tiek integrēta sistēmā, kas pārbaudīta mākslīgi radītā operatīvā un tehniskā vidē,
  - pārbauda, vai testu plānā pilnībā ietvertas šīs regulas savietojamības un darbības rezultātu, pakalpojumu kvalitātes un drošības prasības,
  - nodrošina tehnisko dokumentu un testu plāna konsekveni un kvalitāti,
  - sagatavo testu veikšanu, darbiniekus, testēšanas platformas uzstādīšanu un konfigurāciju,
  - veic kontroli un testus, kā norādīts testu plānā,
  - sagatavo pārskatu par kontroles un testu rezultātiem.
7. Pilnvarotā iestāde nodrošina, lai, īstenojot informācijas apmaiņu, ar ko atbalsta lidojumu paziņošanas, koordinācijas un nodošanas procesus un civilās un militārās koordinācijas procesus, sistēmās, kas darbojas mākslīgi radītā operatīvā vidē, tiktu ņemtas vērā šīs regulas savietojamības un darbības rezultātu, pakalpojumu kvalitātes un drošības prasības.
8. Apstiprinot veiksmīgu pārbaudes pabeigšanu, pilnvarotā iestāde sagatavo atbilstības sertifikātu par paveiktajiem uzdevumiem.
9. Pēc tam aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējs sagatavo sistēmas EK verificēšanas deklarāciju un to kopā ar tehnisko dokumentāciju iesniedz valsts uzraudzības iestādei, kā noteikts savietojamības regulas 6. pantā.

*V PIELIKUMS***8. pantā minētie nosacījumi**

1. Aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējam organizācijā jāievieš ziņošanas metodes, kuras nodrošina un uzskatāmi pierāda pārbaudes objektivitāti un neatkarību.
2. Aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējam jānodrošina, lai pārbaudē iesaistītais personāls veiktu pārbaudi ar visaugstāko iespējamo profesionālo godīgumu un tehnisko kompetenci un bez jebkāda spiediena vai motivācijas, jo īpaši finansiāla rakstura motivācijas, kas varētu iespaidot to slēdzienus vai pārbaudes rezultātus, jo īpaši no tādām personām vai personu grupām, kuras ietekmē šo pārbažu rezultāti.
3. Aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējam jānodrošina, lai pārbaudē iesaistītajam personālam būtu pieejama aparatūra, ar ko pienācīgi veikt vajadzīgās pārbaudes.
4. Aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējam jānodrošina, lai pārbaudē iesaistītais personāls būtu atbilstīgi tehniski un profesionāli sagatavots, ar pietiekamu izpratni par veicamo pārbažu prasībām, attiecīgu pieredzi šādu operāciju veikšanā un spētu sagatavot deklarācijas, protokolus un ziņojumus, lai pierādītu, ka pārbaudes ir veiktas.
5. Aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējam jānodrošina, lai pārbaudē iesaistītais personāls veiktu pārbaudi objektīvi. Personāla atalgojums nedrīkst būt atkarīgs no veikto pārbažu skaita vai no šādu pārbažu rezultātiem.